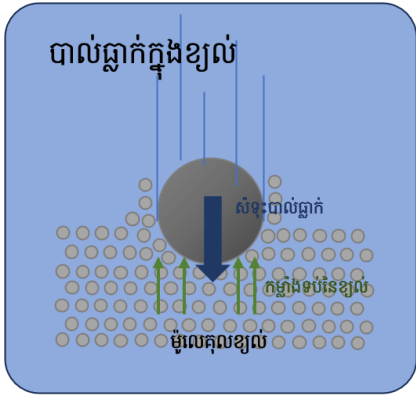

មេរៀនទី៣៖ ទន្លាក់សេរី

- ល្បឿនទន្លាក់នៃអង្គធាតុអាស្រ័យនឹងកម្លាំងទប់នៃខ្យល់ មិនអាស្រ័យនឹងម៉ាស់និងរូបរាងអង្គធាតុទេ
- កាលណាគេទម្លាក់អង្គធាតុមួយឱ្យធ្លាក់ពីកម្ពស់មួយ ដោយគ្មានកម្លាំងទប់នៃខ្យល់ ឬកម្លាំងទប់នៃខ្យល់អាចចោលបានគេថា“អង្គធាតុនោះធ្លាក់ដោយសេរី”។
- អង្គធាតុដែលធ្លាក់ដោយសេរីមានល្បឿនកើនឡើងដោយតម្លៃស្មើៗគ្នា ពោលគឺវាមានសំទុះថេរ។ សំទុះនេះកើតឡើងដោយសារទំនាញផែនដីលើអង្គធាតុ(g)។
- ចលនានៃអង្គធាតុដែលធ្លាក់ក្រោមអំពើតែមួយគត់នៃទម្ងន់របស់វាហៅថា“ទន្លាក់សេរី”។
- នៅកន្លែងតែមួយដូចគ្នា អង្គធាតុទាំងអស់ធ្លាក់ដោយសំទុះដូចគ្នា។
- រូបមន្តសំទុះសេរី : $g = \frac{2h}{t^2} \rightarrow h = \frac{1}{2} \times \frac{v^2}{g}$
 h ជាកម្ពស់ (m), g ជាសំទុះទន្លាក់សេរី (m/s^2), t ជារយៈពេល (s)
- រូបមន្តល្បឿនខណៈនៃចលនាទន្លាក់សេរី : $v = gt$
- តម្លៃរបស់សំទុះនៃទន្លាក់សេរីមិនមានដូចគ្នានៅគ្រប់ចំណុចទាំងអស់លើផែនដីទេ។ វាប្រែប្រួលទៅតាមរយៈទទឹងភូមិសាស្ត្រ។ (ជាធម្មតាគេយក $g = 9.80 m/s^2$)

ទីកន្លែង	សំទុះនៃទន្លាក់សេរី
នៅភ្នំពេញ	$g \approx 9.7900 m/s^2$
នៅហាណូយ	$g \approx 9.7826 m/s^2$
នៅហូជីមិញ	$g \approx 9.7967 m/s^2$
នៅប៉ូល	$g \approx 9.8324 m/s^2$
នៅអេក្វាទ័រ	$g \approx 9.7805 m/s^2$

- សម្គាល់៖ សំទុះទំនាញផែនដីនៅរយៈទទឹងនិងកម្ពស់ធៀបនឹងផ្ទៃដីទឹកសមុទ្រហៅថា សំទុះធម្មតា $g_0 = 9.8066 m/s^2$ ។